

З Республіканської виставки україн-
ської радянської графіки

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

ЗМІНА

№ 1 (118)
СІЧЕнь
1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

СРСР - 45 РОКІВ

ЗАХИСНИКАМ ВІТЧИЗНИ

*С. А. КОВПАК,
заступник голови
Президії Верховної
Ради УРСР,
двічі Герой Радянського
Союзу.*

Бойовий шлях Радянської Армії — це золоті сторінки неперевершеного героїзму нашого народу, що мужньо відстояв завоювання і здобутки Жовтня. Навічно занесена в історію перша перемога революційних загонів під Нарвою і Псковом, перемога молоді республіки Рад над озброєними до зубів арміями німецьких, американських, англійських, французьких, японських імперіалістів та їх наймитів денікінів, колчаків, врангелів, петлюрів.

Прогресивне людство ніколи не забуде, що наш радянський народ і його героїчна Армія врятували світ від фашистської чуми.

Нині ми своєю могутністю і послідовною політикою миру стримуємо імперіалістичних агресорів в їхніх намаганнях нав'язати світові термоядерну війну. Наших воїнів недаремно називають солдатами миру, бо ми здійснюємо небачені перетворення, втілюємо в життя величні накреслення Програми КПРС по будівництву комунізму, а Радянська Армія стоїть на сторожі наших творчих буднів.

Перегортаючи сторінки бойового минулого, мені, як представникові старшого покоління, хочеться особливо відзначити подвиги комсомольців, молодих бійців. Плеч-о-пліч з комуністами билися вони у перших червоногвардійських загонах, дивізіях Чапаєва, Пархоменка, Будьонного, Блюхера, Щорса.

В роки Великої Вітчизняної війни стояли на смерть під Москвою і Ленінградом, Одесою і Севастополем, громили ворога на берегах Волги і на Курській дузі. Пускали під укіс ешелони в далекому тилу гітлерівських загарбників, не давали їм спокою на всій території від Путівля до Карпат.

Сердечно вітаю нинішню молоду зміну, комсомольців — славних ракетників і артилеристів, піхотинців і саперів, льотчиків і моряків — воїнів усіх родів військ, усіх видів зброї. Вчіться, друзі мої, оволодівайте складною технікою, будьте мужніми і сміливими, такими ж безмежно відданими ленінським ідеям, непохитними в бою, невтомними в праці, якими були ваші діди в полум'яні роки Жовтня і ваші батьки в роки Великої Вітчизняної війни.

С. А. Ковпак

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 2 (119)
ЛЮТЯ
1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ГАРТУЄТЬСЯ СТАЛЬ

*В. Д. КРУЧЕНКІН,
генерал-лейтенант
у відставці.*

Так вже склалося в житті, що люди старшого покоління дати щось юним. Я скористуюсь цією доброю традицією: лодь бачить далі, має зіркіше око. Згоден. Недаремно доручає молодим найскладніші завдання, нашій комсомолу, який поданий в Програмі нашої партії, прекрасно виписи, які мають бути притаманні людям наших днів. Іську службу ще в царській армії, у 1918-му вступив бійцем Першої Кінної, воював з басмачами в Середній Азії у Великій Вітчизняній війні. Я знаю, скільки пролито кривавої, скільки труднощів і горя довелося здолати нашому поколінню, щоб в наші дні молодь могла вільно притись. Як про давніші події згадують нині громадяни вісімнадцять тим, хто народився в 1945-му. Роки минають, нев'яжучими будуть традиції, що множились у боях. Хай в вас, юні друзі, революційний неспокій, будьте непримиримі, що плямуть наші світлі ідеали. Хай гартується сталь!

В. Д. Кручинкін

ПРАГНІ ПОДВИГІ

*О. І. ПОКРИШКІН,
генерал-лейтенант
авіації,
тричі Герой Радянського
Союзу.*

Мені дуже приємно через журнал «Зміна» поздоровити, молодь України з великим святом — 45-ми роковинами Радянської Армії і Військово-Морського Флоту. Ісмомол завжди мав найтісніші зв'язки з Армією. У свій сомолівців за закликом комуністичної партії влилися до стаючої авіації, стали відважними льотчиками, прославили своїми бойовими подвигами. З рядів ВЛКСМ вийшли і нічки-космонавти — Юрій Гагарін, Герман Титов, Андрій Павло Попович.

Комсомольські організації шефствують над бойовими тують нам добру зміну. Зараз нашим воїнам доводиться з найскладнішими приладами і машинами. Це вимагає сокої технічної грамотності, величезного напруження мизичних сил. І треба сказати — комсомольці прекрасно справляються з цими завданнями, із зрослими вимогами.

Що ж побажати молодим? Насамперед — трудових успіхів великої Програми побудови комунізму в нашій країні. свої зв'язки з Армією, готуйтеся стати умілими і мужніми Вітчизни. Загартуйте себе фізично, а головне — в прагніть подвигу!

О. І. Покришкін

КИЇВСЬКИЙ ФІЛІАЛ ЦЕНТРАЛЬНОГО МУЗЕЮ В. І. ЛЕНІНА.

Олесь ЖОЛДАК

ЛЕНІНСЬКА ЗЕМЛЯ

В росі красуються поля, —
Не досягнуть очима.
Безсмертна Леніна земля
У мене за плечима.
Її краса — моя краса —
У сонці пламені.
Її тепло — моє тепло —
Усю планету гріє.
Її зерно — моє зерно —
У повному наливі.
Її судьба — моя судьба —
Літа мої шасливі.
Її добро — моє добро —
Її сила залізна.
Безсмертна Леніна земля,
Вітчизна комунізму!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 4 (117)
КВІТЕНЬ
1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

На більшості портретів Леніна ми бачимо його за роботою. Це не випадковість, не просто задум художника чи влучний момент, схоплений фотографом. Справа в тому, що образ Леніна за роботою відбивав найістотнішу рису його характеру.

Навіть коли він стоїть, розмовляє з кимось чи йде, на чолі його відбивається напружена робота думки, вічний внутрішній вогонь.

Сучасники Леніна розповідають, що Ілліч буквально горів у праці. Він вирішував державні справи, приймав багато відвідувачів, розробляв теоретичні питання. Щодня встигав переглянути всі видання, яких одержував дуже багато, і не тільки ті, що виходили в Росії, а й закордонні. Найчастіше для читання книжок, журналів і газет йому залишалися тільки вечори та ночі.

Навіть тяжко хворий, Володимир Ілліч продовжував працювати. Починаючи з грудня 1922 року, він немовби прискорював темп роботи, намагаючись якомога більше встигнути. Прикутий до ліжка, Ілліч у січні 1923 року продиктував свої останні статті. Це був своєрідний політичний заповіт Леніна рідній партії.

За кілька годин до смерті, як згадує М. І. Ульянова, Ілліч сказав: «Мало я відпочивав. У 1917 році я відпочивав у курені біля Сестрорецька завдяки білогвардійським прапорщикам. І 1918 ро-

ку — з милості пострілу Каплан. А ось потім нагоди такої не було».

Слід додати, що й раніше дозвілля для Леніна було недозволеною розкішшю.

За три роки, проведені в Сибіру, Ленін написав понад тридцять робіт. Тут він закінчив книгу «Розвиток капіталізму в Росії», в якій ідейно завершив розгром народників. Щоб написати цей твір, Ленін використав понад 600 книг російських та іноземних авторів. У своїх роботах, написаних у в'язниці і на засланні, Ленін обґрунтував політичну програму і тактику російських соціал-демократів та розробив план створення партії робітничого класу.

Кожна стаття, кожний твір Володимира Ілліча відповідали на пекучі питання того часу, були справжнім керівництвом до дії.

Таку енциклопедичну філософську працю, як «Матеріалізм і емпіріокритицизм», Ленін створив за 8 місяців, опрацювавши понад двісті книжок, написаних різними мовами, книг з наймодернішої філософії, яка відзначалась тенденцією тонко завуальовувати науковоподібною фразеологією старі ідеалістичні конструкції.

Особливо багато говорять нам про стиль роботи Леніна документи і матеріали з історії написання книги «Імперіалізм як найвища стадія капіталізму».

Ця класична книга — результат величезної наукової роботи. Ленін глибоко вивчив світову літе-

ратуру з питань еки, політики, філософії, історії робітничого лоніалізму і з інших пільного життя різних імперіалізму. Пере чотирьохсот творів ми. Виписки, конспекти, таблиці, плани, зрештою на основі вивчення складають двадцять дані окремою книгою «Зшити по імперіалізму сорок друкованих».

Вказуючи на дані, нічим найбільших винні врахувати, що був зайнятий не тільки проблемами.

Після перемоги, яка ще яскравіше ніальність Леніна я жавного діяча нові ініціатором і автором основних декретів були.

У роки громадянської війни всі кінці країни йшли за наказом, розпорядженнями. Він особисто діяв на фронтах біля 6 грам і листів.

Особливо важливі ринському стилі республіканської організації лінованості.

Уже з перших років влади В. І. Ленін намагався високою к

Слава народному герою Куби Фіделю Кастро!

ДУМИ ПАРТІЇ—ДУМИ МОЛО

Заквітчана, усміхнена іде весна Україною, дарує нам радість, дарує сили. Чим зустрічаєш ти її, юний друже, у полі, за верстатом, у шахті, за партою, у лабораторії, за штурвалом, в художній майстерні, за письмовим столом? Адже це одна з весен славного двадцятиріччя, яке веде до комунізму.

Наснажені величчям, найгуманнішим документом — Програмою Комуністичної партії Радянського Союзу — комсомольці і молодь України ідуть в перших лавах будівників комунізму. Є чим рапортувати весні. Їх світлим розумом і вмілими руками зводяться потужні електростанції, вони готують під багатий врожай поля, розгадують таємниці космосу, дають людям високохудожні твори літератури й мистецтва.

Комсомольці і молодь України прокладають Північно-Кримський канал, щоб вгамувати спрагу причорноморських степів. Поблизу Києва виростає електростанція найновішого оснащення. Її зводять комсомольці. Розгорнулося будівництво Північного гірничо-збагачувального комбінату в Кривому Розі. В металургійних вогнях Донбасу і Придніпров'я є полум'яна комсомольська іскра. Зміївська комсомольська ДРЕС уже посилає близько двох мільярдів кіловатт-годин електроенергії заводам і колгоспам України і Росії. Це більше, ніж у 1913 році виробляла електроенергії царська Росія. В усі кінці Радянського Союзу іде продукція Черні-

гівського і Черкаського комбінатів синтетичного та штучного волокна. А зводила їх і зводить молодь. І працює зараз біля верстатів — молодь. Закінчується будівництво Лисичанського хімкомбінату. Понад три мільйони комсомольських гектарів прийняли золоті зерна кукурудзи. Все ширше розгортається боротьба за високі врожаї. Сміливими планами, хорошими ділами відповідає юнь на рішення листопадового Пленуму ЦК КПРС і березневого Пленуму ЦК КП України.

В резолюції XXII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу зазначено: «Молодь має освоїти нові багатства наших надр, будувати фабрики, заводи, рудники, радгоспи, заклади науки і мистецтва, нові міста. Їй належить майбутнє, вона має побудувати і вдосконалювати комуністичне суспільство».

У справах молоді, у творчому пориві — немеркнуча воля Миколи Островського, самовіддана праця Паші Ангеліної, хоробрість Олександра Матросова, духовна велич молодогвардійців.

Романтика будівництва комуністичного суспільства викликає до життя нових героїв. Катя Гулій, Люба Молдаван, Іван Ляшенко, Раїса Пасічник, Кузьма Северинов і тисячі їх ровесників. Любов до рідної землі, до Вітчизни і мудрості партії — невичерпне джерело трудових звитяг.

У створенні матеріально-технічної бази нового суспільства величезна роль належить вічно молодій лєнінській ідеології, зокрема літературі і мистецтву. Говорячи про літературу нового суспільства, В. І. Ленін ще в 1905 році мріяв: «Це буде вільна література, тому що вона служитиме не пересиченій героїні, не «верхнім десяти тисячам», що нудьгують і страждають від ожиріння, а мільйонам і десяткам мільйонів трудящих, які становлять цвіт країни, її силу, її майбутнє».

Тримати ідеологічну зброю чистою — заповіт В. І. Леніна. І творча молодь України пам'ятає про це. Своє перо, пензель вона поставила на сторожі радянської моралі, високої ідейності і партійності.

Буржуазна пропаганда всілякими способами: через радіо і пресу, музику і кіно, літературу

і живопис будь-що намагається впаляти в молоді Радянського Союзу. Буржуазні ганді часом піддаються ідейно нестигматизованій критиці.

Недавні зустрічі керівників партії діячами літератури і мистецтва, Всесоюзна рада молодих письменників у Москві, ному благодатно позначилися на творчих митцях і літераторів України. В молоді комуністичної ідейності, кому ставлення до праці — ось основне їхнє. З таким твердим переконанням з митцями наступний червневий Пленум ЦК.

А весна іде. Молодою красунею захопить на ферми, у польові фабрики й заводи, в інститутські аудиторії з собою геологів, лине до серця і в мільоннодужному ритмі творить велич перемог комуністичної партії.

Звісно, не скрізь вона така лагідна.

Щаслива радянська молодь шле привіт і простягає дружню руку мільйонам країн, які борються за свою визвольну боротьбу. Палає Африканський континент, скидає дані колоніалізму, кризь грати тюремного голос грецького юнацтва, японська мрія своїх прапорах несе дороге всім і слово «Мир». Ліквідувати американські бази, досягнути умовленості про зупинку роззброєння! — настійна і могутня прогресивної молоді всього суспільства доброго волю.

Хай же гартується у боротьбі наша комуністична молодь до ворогів комунізму, миру і хай ще натхненнішою буде наша праця на Вітчизні.

Весна кличе, друзі! Пам'ятаймо слова Сергієвича Хрущова з вітального віськом виробничим бригадам:

«Людина прикрашає землю. Все на землі створене руками трудящих до землі, до праці хлібороба — це чужа людина. Любіть землю, множите її славу, тайте, що праця на благо суспільства — це найкращий виховател. Боротися за комуністичні матеріальні блага — це наше святе право повсякчас брати участь у створенні цих благ».

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 5 (122)

ТРАВЕНЬ

1963

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

КО ВАНОВИЙ ДІЛ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 6 (123) ЧЕРВЕЇ 1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Фото М. СЕЛЮЧЕНКА
К. ШАМШИНА
Ю. МОСЕНЖНИКА
П. ХОРЕНКА

Космонавт-П'ять Валерій Биковський

Космонавт-Шість Валентина Терешкова

Усім нам, усьому світові вже добре знайомі ці мужні і прості обличчя. З газет, з радіопередач ми дізналися про не такі вже й довгі життєві шляхи Валерія Биковського і Валентини Терешкової, які вивели їх в космос.

Чим же нас вразили їхні біографії! Незвичайними обставинами, фактами, подробицями! Ні — звичайністю! Радіючи з успіхів Валерія і Валентини, кожен усвідомлює, що серед нас сотні і тисячі юнаків і дівчат, котрі, якби виникла така потреба, з успіхом повели б у незвідані далі космічні кораблі, виконали б найвідповідальніші завдання партії. І в

цьому — сила нашого соціального устрою, нашого народу, наш ністичної партії.

Ми пишаємося Валерієм і Валентиною, ми вдячні їм за те, у космосі виявилися гідними представниками великої армії пер комсомолу.

Перша в світі жінка-космонавт. Перший юнак, який став ко у космосі. Як не захоплюватися ними!

Хай же на крилах їхніх імен лине по всьому світу слава р людщини!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 7 [124] ЛИПЕНЬ 1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ВНЖОВТИЛО ГАРЯЧЕ СОН-
ЦЕ НЕОЗОРІ ННВН. ТУГНН
ДОСПІЛИН КОЛОС ХИЛНТЬ-
СЯ ДОДОЛУ З СВІТАНКУ ДО
ПІЗНЬОГО ВЕЧОРА ГУРКО.
ЧУТЬ ПІД СИНІМ КУПОЛОМ
НЕБА МОТОРН.

ЖННВА! МОГУТНН ФН-
НАЛ ТРУДОВОЇ СМФОНН
ХЛНВОРОБА. КОЖНОГО РА-
ДУЮТЬ ПОГО ЗВУКН. ВО ТО
ЗЕРНО НЕСКННЧЕННН ПО
ТОКОМ СМПЛЕТЬСЯ У ЗА-
СНКН. НДЕ ВЕЛНКНН ХЛНБ.

ЛАСКАВО ПРОСНМО. ТО-
ВАРНШУ ВРОЖАН!

Фото А. КРАСОВСЬКОГО.

Пролетарі всіх країн, єднатесь!

ЗМІНА

№ 8 [125] СЕРПЕНЬ 1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ДОБА СПОДІВАНЬ І ЗВЕРШЕНЬ

Револуція не знає коротких второваних шляхів. Вона не завершується водночас, її кінцева мета виборюється не одним поколінням.

І якщо оглянути минуле десятиліття очима безстороннього літописця, то, безумовно, воно — малий проміжок часу, епізод у грандіозній борні за вселюдське щастя. Та воно дороге нам, ми по праву пишаємося ним.

Ми пишаємося цими роками, бо вони були роками великих сподівань і звершень.

Це були роки нашого стрімкого зростання, корінного перелому в мирному змаганні з капіталізмом. Майже втричі збільшився вихід валової продукції промисловості, на 67 процентів — сільського господарства. У розвитку багатьох галузей економіки, науки ми впевнено вийшли на перше місце в світі.

Це були роки, коли Радянський Союз, керуючись мудрим лєнінським принципом мирного співіснування держав з різним соціальним устроєм, здобув ініціативу в розв'язанні найболючіших світових проблем. Яскраве свідчення тому — укладення Московського договору між СРСР, США і Великобританією про заборону випробувань страхітливої ядерної зброї в атмосфері, космосі, під водою. Подію виняткової ваги з ентузіазмом зустріли всі, кому дорогий мир на землі: вона висіяла в серця простих людей нові зерна оптимізму, віри в можливість відвернення війни.

Це були роки творчого розв'язання партією найскладніших теоретичних і практичних питань, що виникли в процесі бурхливого розвитку Союзу Радянських Соціалістичних Республік, всього соціалістичного табору, в процесі кардинального зміщення класових сил, співвідношення прогресивних і реакційних сил на світовій арені. В співробітництві з іншими загонами комуністичного руху партія Лєніна розробила нові теоретичні положення з актуальних питань сучасності. Здобутки суспільно-наукової думки відображені в найвизначнішому документі епохи — в Програмі КПРС.

Так, нам є чим пишатися. Та ми ясно усвідомлюємо, що далеко не все задумане звершено. Ми маємо ще багато невикористаних резервів піднесення промисловості і сільського господарства, продуктивності праці на всіх рубежах комуністичного будівництва. Чекають вирішення нелегкі відповідальні завдання дальшого покращення добробуту трудящих, примноження матеріальних і духовних цінностей суспільства. Чекають вирішення багато світових проблем, і насамперед проблема загального і повного роззброєння — тверда гарантія миру.

Ми віримо: найсміливіші плани, найзасподівання здійсняться. Ми віримо, бо яких джерел беремо снагу, силу. Ці джерела — сам устрій нашої держави, лєнінський з'їзду, який партія здійснює послідовно.

Ліквідувавши культ особи Сталіна, пала з нашого шляху грубі порушення лєнінських норм життя, суб'єктивізм в економіці і догматизм в теорії. На повні груди вдихається озонове повітря радянські люди, мільйонів народжуються дерзновенні з конкретні героїчні діла виливається енергія мас.

На червневому Пленумі ЦК КПРС, тому листі до партійних організацій, комуністів Радянського Союзу лєнінський Комітет підкреслив, що партія буде рішуче боротися з наслідками культу особи, викорінюватиме з життя породжені ним стрування і окузамилювання, бюрократизм нового, недооцінку ініціативи, сності мас і байдужість до запитів трудящих.

Партія запевнила народ в тому, що все, аби назавжди виключити можливість рення явищ, подібних до культу особи, сплачено незмірно дорогою ціною.

Внутрішня і зовнішня політика партії життям, схвалена народом. Свою рішучість шкодувати енергії для її здійснення країна засвідчила в комсомол республіки на V ЦК ЛКСМУ. В постанові Пленуму го «Кожен член ВЛКСМ повинен виробляти лєнінський рис характеру, показувати притягуючий боротьби за здійснення рішень партії за собою інших... Трудову діяльність молоді людини треба піднести на рівень політичної боротьби».

Так, ти можеш вважати себе лєнінцем, борцем за справу революції тільки тоді, коли казуєш зразки комуністичної праці, коли борешся проти бюрократизму, безгосподарності, коли даєш рішучу відсіч всіляким промисловим ідеологіям. Тільки на цьому шляху жеш справдити надії старшого покоління шити справу, розпочату батьками.

Помножимо ж зусилля у праці і боротьбі, славне десятиліття ще ваговитіше, ми, наблизимо недалеке прийдешнє, як менах усього людства накреслить:

— Мир, Праця, Свобода, Рівність, Бжастя!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 9 (126) ВЕРЕСЕНЬ 1963

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

КИЇВ, РІК 1943

...І зупинилися воїни на березі Славутича, вдивляються в знайомі до болю обриси Києва на високому правобережжі. Палають заграви, чорний дим піднімається високо в небо. Не тільки радісними усмішками людей, а й гіркими руїнами та згарищами зустрів Київ своїх довгожданих визволителів у грізному 1943-му році. Про поневіряння, про болі свої оповідають кияни Микиті Сергійовичу Хрущову.

Та й в найбільшому горі не опускають руки люди. І от взялися за відбудову. На одному з цих фото ви бачите, як українські письменники розчищають понівечений Хрещатик. Серед них і Максим Тадейович Рильський.

Двадцять років минуло відтоді. Ще красивішим звівся з руїн волею і працею народу красень-Київ, наша гордість, наша столиця. І нові чудові будинки, розгонисті вулиці, розмаїті від квітів площі та проспекти ніби самі промовляють:

— Люди! Бережіть красу. Бережіть мир!

Фото К. Лішка.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 10 [127] ЖОВТЕНЬ 1963

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОПІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ПІД ПИСЬМ УКРАЇНИ

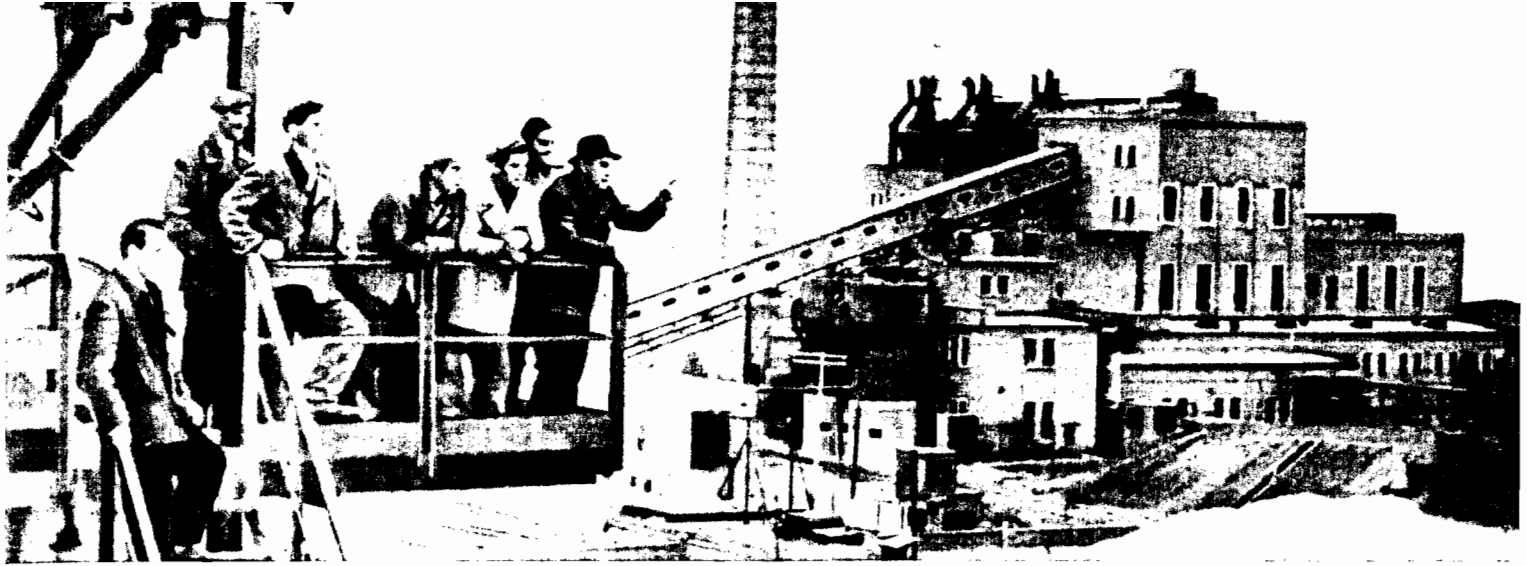

Під час недавніх відвідин України Микита Сергійович Хрущов побував і на полях херсонського колгоспу «Нове життя», оглянув кукурудзу, вирощену членами ланки Героя Соціалістичної Праці, депутата Верховної Ради України Олександра Романюка, і дав високу оцінку їхній праці.

Ім'я сходовського механізатора Олександра Романюка нині відоме далеко за межами республіки. Та й не тільки саме ім'я. Олександр Іванович часто виїжджає у різні місця Союзу, аби передати людям свій досвід, взяти участь в збиранні високих врожаїв.

Олександр відомий своїм умінням «витиснути» з техніки навіть те, на що не сподівалися і її творці. Позаторік допитливий і кмітливий механізатор більше ніж втричі перевищив сезонну норму, встановлену для комбайна «Херсонець-3». Минулого ж року зібрав 760 гектарів кукурудзи, а коли робилося це фото, Олександр розміняв сьому сотню.

Багато комбайнерів України взяли на озброєння досвід Олександра, здійснили запропоновані ним удосконалення і пристрої до машин. Вони прагнуть наздогнати, а то й випередити свого наставника.

Роздольський гірничо-хімічний

ДОЛИ ДОСТАТ

Фото П. Бернштейна

Іван Коваль

Олена Гук — електрозварниця

Михайло Наконечний

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 12 (129) ГРУДЕНЬ 1963

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ШВИДКИЙ ПЕРШИЙ ВИПАДОК

продетарт всіх країн, єднантеея

№ 1 (130) СІЧЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ЗМІНА

Ось вона, молодість науки — (зліва направо) Володимир Стрілко, Володимир Пеньковський, Лідія Кіпріанова, Юрій Кругляк, Григорій Голодець, Олександр Баран.

СМАК ТВОРЧОС

Своєрідний затишок лабораторії: акуратно розставлені прилади і посудини, склад сплетіння трубок. Аспірант Степан Герей і хімік Ліля Памасенко приступили до чергового досліджу.

Серед безлічі приладів, шкал, циферблатів, тремтячих стрілок зовсім по-домашньому виглядає звичайний телевізійний екран. З його голубого світіння поступово виникають обриси предметів — куток кімнати, стіл, блискучий циліндр на ньому, система блоків. «Теле» означає «далеко». Але до місця, звідки ведеться ця телевізійна передача, немає й десяти метрів. Не відстань віддаляє це місце від людей, що напружено припали до екрана, а інший, нездоланний і грізний бар'єр. Радіація! Це вона звела глухі бетонні стіни і лабіринт коридорів, запалила над масивними дверима тривожні сигнали перестороги. Там, звідки йде ця передача, — звичайна температура, м'яке світло, там гостро, як у грозу, пахне озоном. Але людини там нема і не може бути.

Якось, виходячи з кінотеатру після фільму «Десять днів одного року», я чула, як двоє хлопців на всі заставки кляли «чортову радіацію». В уяві багатьох людей радіація пов'язується лише з неприємностями. Але ж не можна ображатися на вогонь за те, що він гарячий.

В лабораторії радіаційної хімії Інституту фізичної хімії Академії наук УРСР досліджується вплив радіації на різні речовини. Іноді він

З цієї гармати, що нині стоїть у дворі Московського Музею революції, в жовтні 1917 року революційні війська обстрілювали білогвардійців, що засіли тоді в Кремлі.
Фото П. Бернштейна.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 2 (131)

ЛЮТИЙ

1964

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ЗЕРКАЛО

№ 3 (132) БЕРЕЗЕНЬ 1964

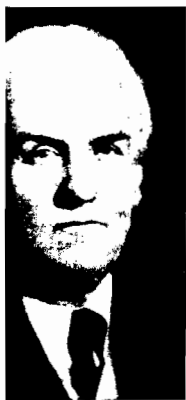
ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ПАМ'ЯТНИК Т. Г. ШЕВЧЕНКУ В КИЇВІ.

Станіслав Пилипо-вокально-симфонічну «каз» і симфонію-кан-т» на слова одно-рів Т. Г. Шевченка.

Микола Семенович ляризацію творчості «ка і переклади тво-кої поезії на росій-

Андрій Самійлович лірики «Далекі орбі-

ісиль ідліч — за ба-істецьку творчість на у тематику.

ній газеті «Ленінська молодь». З того часу окремі твори поета з'являються на сторінках різних періодичних ви-дань республіки.

Поезія Миколи Данька — земна і чиста і в той же час поривна і мудра. Печать живого життя лежить на ній. На-родився Микола в с. Славгороді на Сумщині в родині кол-госпного жовалія. Після закінчення військової радіошколи пішов на фронт.

Після демобілізації з армії працював робітником на вап-нярному заводі під Львовом і одночасно закінчував ве-черню десятирічку. У 1951 році вступив до Львівського університету і в 1956 році здобув професію журналіста. Два роки працює у Львівській молодіжній газеті «Ленін-ська молодь». А з 1958 року і по сьогодні трудиться у Сумській обласній газеті «Ленінська правда».

У видавництві «Молодь» готується до друку перша збір-ка віршів Миколи Данька.

Трога

Був вечір — свято фіолету.
Угору мчали рисаки,
І їхні грізні силуети
Окреслювали блискавки.

Хребті химерний вигин, загин,
І ший, і золотих копит.
Зелено сяючі зигзаги,
Де все клекоче і кипить.

Рухлива неба панорама
Сповзала і лилася вниз
Вогнем, водою і громами
На обрію тонкий карниз.

Ревли, ридали, вили ринви,
Дахи — неначе барабан,
І бурі молоді пориви
Дубам гукали, мов рабам.

...О як люблю цей вир шалений,
Коли всі двері навстіжень.
Хай цілить блискавка у мене,—
Я запалаю для пісень!

Е. М. Того

Вечір кучері червоні
Чеше чорним гребінцем,
І садок вогнем аргоній
Спопелив собі лице.

Деся над полем пломеніють
Стріли сонця мовчазні,
Наче сфінкса довгі вії...
Тіні тонуть у землі.

Пахне ніжністю і потом
Тіло ратає туге.
Тут не терплять слова потім.
Тупіт в тиші: а'ю та гей!

Хтось міхи гармошки шарпа,
Все цигика про любов.
Збивши хвацько модну шапку,
До сільбуду сміх пішов.

А за ним услід з завулків
Сунуть гопаки на тракт.
Закукували зозульки,
Пританцювуючи в такт.

Лисний місяць скинув туфлі
Та й чкурнув шукать Асоль...
Понад Ворсклою потухли
Чорні грифелі тополь.

* * *

І знов теплість і синє марево:
Живи, радій і хорошій!
Сто сот смичків проміння ярого
Тремтять над скрипкою душі.

Гойднулись,
Попливали над струнами,
І вдарили,
І я — авесь співа,
Незнаними ще досі арунами
Зазеленів...

* * *

Вночі автобуси сумують за людьми,
Ім нудно в гаражах, їм сонце й вітер сняться.
І в дзеркалах шибок блакитних, наче дим,
До ранку зграйки поглядів іскряться.

Вони, мов скнари гріш, натхненно бережуть:
Веселий гамір, посмішку дитини,
Красу облич... Аж поки знову в путь
Не вирушать й не заспівають шини.

Тоді нове життя вдихнуть моторами-грудьми,
Бадьорі, голосні, летять до шумних станцій...
Вночі автобуси сумують за людьми,
Ім нудно в гаражах, їм сонце й вітер сняться.

* * *

Рідний краю!..
Мак — зорею.
Солов'ї та полуниці.
Білим келихом лілеї
Зачерпнув снаги-водиці.

Дзвонять краплі...
А для мене —
Мов симфонія, мов пісня.
Чую я щось небуденне,
І в душі від щастя тісно.

Ой Сумщине!
Зелен — гаю,
Шум хлібів до небозводу.
На долоню виливаю
З білих лілій ніжну воду.

Та й піду, піду із жмені
Краплі всюди розсівати:
Будь навік в благословенні,
Земле-маті!..

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 4 [133] КВІТЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО - ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Минув рік відтоді, як керівники Партії та Уряду разом з когортою діячів науки, літератури та мистецтва зібралися в Москві на дружню раду. Сердечна розмова, багаторічна увага М. С. Хрущова до розвитку літератури й мистецтва не пройшли осторонь наших дум і творів. Не «штука для штуки», не мистецтво для мистецтва, а мистецтво для народу! Сьогодні наша муза сіє янтарне зерно і будує нові ГЕС, штурмує космос і колісає дотей, розщеплює атом і ніжно кохас.

Ми не безбаченки, не перевертні-космополіти. Ми безмежно любимо свою Вітчизну, свій рідний радянський народ. І ми простягаємо руку дружби і братерства дітям різних народів. Благовісний вітер нашої юності обвіє всі континенти.

На Україні квітне пречудесний поетичний сад. Він так розрісся, що сягає далекі обрії і орбіти. В літературі (де і хай іде!) привітне і добре літературне поповнення. А скільки вже прийшло і переступило заповітний літературний поріг! Це мої друзі: Василь Бондар та Роберт Третяков із Харнова, Станіслав Стриженюк та Борис Нечерда з Одеси, Василь Діденко та Микола Лиходід із Запоріжжя, Євген Летюк із Донецька, Микола Вігрянський та Ліна Костенко з Києва... В літературних студіях, групах, об'єднаннях чути все нові й нові голоси. Молодь прагне і шукає такого слова, щоб воно намітно пустило коріння в душі трудової людини.

М. СОМ, поет.

НАША ПРАЦЯ — НАРОДОВІ!

Тепер, коли вже поминув рік від тієї весни, як Партія і Уряд звернулися з теплим батьківським словом до літераторів і митців нашої країни, хочеться оглянутися назад, подивитися на пройдені шляхи. Рік для мистецтва — це дуже мало. Але й він дає підстави для деяких висновків, для роздумів про майбутнє.

Весь цей період пов'язаний у мене життя з ім'ям геніального сина України Тараса Григоровича Шевченка. Чимало доріг сходжено по селах Сквирського і Канівського районів, багато перечитано, передумано. Результат — народження картини «Тріумф Кобзаря», де зображено могилу Тараса, а біля неї представників усіх народів світу.

Працюючи над картиною, я постійно користувався допомогою і консультаціями Лауреата премії імені Т. Г. Шевченка народного художника СРСР В. Касіяна. Завершення роботи — не за горами. А там — виставки, суд народу.

Крім цієї великої роботи, мені довелося брати участь в оформленні збірника «Піонери-герої», в підготовці серії політичних планштів.

Це і є моя відповідь на піклування Партії і Уряду про розвиток нашої літератури і мистецтва. Відповідь сиромна. Але якщо кожен митець працюватиме для народу — хай і в міру своїх сил — ми матимемо прекрасні зразки національної культури, якою зможе пишатися наш український народ.

А. ПАЛИВОДА, художник.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 5 (134) ТРАВЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХОУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

БРАТЕРСТВО

ПОСЛУХАЙТЕ, як мелодійно звучить: «Над усією Іспанією голубе небо...» Красиво, правда ж! І ви, левне, вже потяглися до томика Федеріко Гарсія Лорки! Зупиніться! Ви не знайдете цього рядка ні в строфах Лорки, ні в старовинних циганських романсеро. Ці слова, що прозвучали серпневої ночі 1936 року, історією занесені в чорний список. Вони стали паролем фалангістів: атакувати республіканську Іспанію.

Вовки здалеку чують, де пахне кров'ю: голіворізи Гітлера і Муссоліні збіглися на поклик заколотників, щоб розстріляти Республіку.

В ці трагічні і водночас сповнені високою героїкою дні над усією Іспанією прозвучали слова, яким історія виділила місце в списку крилатих. «No pasaran!» «Вони не пройдуть!» — устами Долорес Ібаруррі сказала республіканська Іспанія і все прогресивне людство.

З усіх усюд рушили на батьківщину Лорки чесні і мужні люди за покликом свого серця, своєї совісті. Радянські патріоти були одними з перших, хто подав руку щирої допомоги братам по класу і духу.

Італійці і французи, німці і поляки, югослави і росіяни, грузини і українці — не перелічити їх! Вони єдилися в Інтернаціональні бригади і, часом майже беззбройні, викликали подив усього світу своєю стійкістю і мужністю. І серед них — рота імені Тараса Григоровича Шевченка.

Шевченко захищав Республіку! Це — не гучна фраза, не риторика. Це атаки під перехресним вогнем, це перемоги і печально схилені знамена над загиблими в боях інтербригадцями. Це — суть Шевченка, його поезії, його філософії: бути там, де йде боротьба світла з тьмою, де за правду і волю стають сильні духом.

Його виколисала Україна на своїх думах і мріях. Він вийшов з-під солом'яної стріхи злидненої селянської хати і поніс материне слово, дідівську тютю протипанства у широкі світи. Його прийняла прогресивна революційно-демократична Росія як свого однодумця, як брата. Вона полюбила його мову, бо в ній клокотала рідна їй буремність і гнів проти всього, що гнобить вільний дух.

Шевченко! На широкому тлі історії він підводиться високо і рвучко, як борець, як богоборець Прометей. Він ніколи не затухав і не затишав — він вічно вулканить. Його поезія — вогонь і гнів. Він безкомпромісний:

...А щоб збудить
Хиренну волю, треба миром,
Громадою обух сталить;
Та добре вигострить сокиру —
Та й заходиться вже будить...

У нього були всі підстави стати саме таким — гнівним і жорстоко непримиреним до гнобителів всіх розрядів і мастей, бо вони йому воздали сторицею: кріпаччина, в'язниці, мертві піски Кос-Аралу, солдатчина...

Але в нього було велике серце, і ніхто, посланий долею, не зміг остудити ніжності тепла. Він обдаровував ним і не зважаючи на колір їхньої шкіри, ні їхню. Він любив людей, вірив у їхню бідну, — вірив, що прийде час, і «буде мати, і будуть люди на землі». Слова з особливою силою звучать нині в трагічні дні, коли робочий люд усього демонструє свою незламну солідарність.

Саме таким — гнівним і ніжним — любимо Кобзаря. І саме тому він ніхто не затихав і не затухав, а вічно вулкан Жовтневі дні, і в окопах другої світової ристованні перших п'ятирічок, і сьогодні, і завжди його слово буде бити джерелом.

«Великий той поет, в імені якого вся голос цілого народу. Вічно живе і яким бачиш долю, читаєш історію цілії» — ці слова Костянтина Федіна пррзвара не лише підкреслюють неоцінені Шевченка для України, а й для всього ства. Бо ж в його голосі вчуваються за людські прагнення до щастя, свободи, тання в сім'ю вольну, нову. І тому свия 150-річчя з дня народження великого України стало справді загальнолюдськ «ін близький і зрозумілий арабу і поцю, французу й іспанцю, латиноамер й анголезцю — всім, хто рає кайдани ного рабства, чії серця тягнуться до щастя. Ім він близький, адже «все його вся його творчість, — підкреслює Д Бернап, — були віддані справі демоі прогресу, боротьбі за свободу і рівнісі дия».

Нам, радянським людям, Шевченко кий і рідний перш за все тому, що сказав М. С. Хрущов, «ніколи не схил: голови перед ворогами, він мав великі ність говорити кагам і гнобителям правду у вічі, він боровся з ворогами вого народу до кінця життя свого». І і нащадки, щасливі і горді тим, що, і найсправедливіше суспільство на землі ємо в буття Шевченкові мрії і сподів.

На широкому тлі історії він зводить цем і мислителем. І даремні намагання нутих за борт епохою якось принизи ричити його, зробити з нього іділічї штушка чи використати спадщину Ко своїх брудних націоналістичних цілях, го б хотілося тим же авторам проект тника у Вашингтоні.

Орла не приручити! Руки короткі, з учорашиного дня! Наш Шевченко — ний і вічно вулканний. І саме такий він кий і дорогий нам. Добре сказав привоуд Микола Тихонов:

«Минуло багато часу, багато рокі нених подій, що потрясали світ. І сьогодні ред нами — вічно живий Тарас Шевче приробаний, ніжний і мрійний, грізні тий, який шукає останню правду, іде свободу, співає пісню життя і великої

Ворони та білі мчать у далекі коні
Днів моїх тачанку стрілами доріг.
Я до тебе їду з серцем на долоні,
Завтра — моє щастя!

Ти вже на порі!

І мені здається: лихо не сміється,
А риде ридма в затінку само.
Доки очі бачать, доки серце б'ється —
Буду нести гордо радості врмо.

Бо росту на сонці і труджусь на сонці,
І на сонці пісню починаю ту,
Що її співали наші оборонці,
Взявши штурмом щастя схилю висоту.

Роки пролетіли, молодість не гасне,
Як не гасне сонце, щедра на снагу.
Гей, сьогодні, чуєш! Ти — як грім, прекрасне,
Ти — жар-птиця пілача, ти краса й могуть.

Хай же мчаться коні, хай сивіють скроні,
Кожен протоптає з нас сто нових доріг.
Я до тебе їду з серцем на долоні,
Завтра — моє щастя!

Ти вже на порі!

Землю, в котру материні руки
Корінцями білими вросли,
Щоб цілих гречками сині луки
І узгір'я вишніми цвіли, —

Я не міг в бою не захищати,
Як не міг в неволі чорній жити,
Бо тоді б зів'яла рута-м'ята
І зчорніла б ласідна блакить.

І тепер, після звияг побідних,
Понад нею небо голубе.
Дай же мені право, земле рідна,
В щирій пісні славити тебе.

м. Харків.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 6 (135) ЧЕРВЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Бої за комуну ми шукаємо змолоду. Так сказав поет Михайло Кульчицький. Сказав від імені свого покоління й од імені всіх поколінь, що народилися у вирі боротьби за комуністичне майбуття.

Справді, хто з нас і з наших старших братів не мав Чапая, Кітченера, Калініна, Калініна і штурмовими ночами Спаська, не шкочував, що «спізнився» народитись?

Та минав час — і виявлялося, що народитись завжди не пізно: справ на землі вистачить. Той же Кульчицький, який сумував з приводу того, що не міг почати свою біографію словами Едуарда Багрицького:

Нас водила молодість
В шабельний похід,
Кидала нас молодість
На кронштадтський лід, —

той же Кульчицький загинув у боях з фашизмом. І це йому належать чудові слова про те славне передвоєнне покоління радянської молоді:

Я романтик —
Не рому,
Не мантий, —
Не так.
Я романтик найостанніших атак!

Таких, як він, були мільйони — вихованців Партії й Ленінського комсомолу. На фронтах і в тилу, у воєнний і повоєнний час вони йшли в атаку на старий світ, за комуну, за справу великого Леніна.

Мовляв, полюсом гордо крх на прогулянку вийшли, міняємо махом руки напрямі рік, горічками, перекидаємося і т. ін. воно усе було. Було і складніше, і — цікавіше.

Ми йшли. Піт заливав нам до кісток проймас. Ми мріяли чинок. А частенько й про шматок ми не здавалися. Ми падали і йшли вперед. До мети, яку Ленін. До нашої великої, випле лініями людей Меті. І ми прийм інно прийдемо. Бо ж ми уже зробили, багато чого навчилися, зробимо краще, ніж досі робили цього є те, що наші рові штурмують зоряні світи не тілю кою мужністю, а й з великим

Ми тісно зв'язані з нашими бі успадкували їхні знання, праце але ж ми, за висловом поета, і не будемо тільки те й робити, рювати відоме, вносити ясність кривати давно відкрите. Цього насамперед наші батьки. Вони ві що даремно нас народили. Іхне в їхніх ділах, і в нас — у тому, і бимо, звершимо після них.

Молодь розуміє свою історію виправдує сподівання батьків.

«Молодь, — каже М. С. Хрущ, давно визнана старшим поколі

МОЛОДІСТЬ

Коли ми вже згадали довоєнне покоління нашої молоді, на долю якого випали найтяжчі випробування, не можна не згадати тих, хто став жертвою масових репресій за часів культу Сталіна. Вони внесли гідний вклад у нашу боротьбу за комуну і заслуговують на добру пам'ять. Перший секретар ЦК ВЛКСМ О. Косарев, перший секретар ЦК ЛКСМУ С. Андреев та тисячі інших, що безвинно постраждали, до останнього подиху служили народові, Вітчизні.

Незважаючи ні на що, молоде покоління того важкого часу у найкритичніші хвилини свого життя залишалося вірним безсмертним ідеям Леніна. Коли вибухнула війна, діти репресованих батьків піднялися над власними стражданнями і стали грудьми на захист рідної землі.

«Зміна» янесь уже розповідала на своїх сторінках про партизана-підпільника з Житомирщини Степана Гринюка. Троєх братів Степана було страчено на підставі брехливих доносів. Сам Степан у перший рік війни попав у полон і повернувся до свого села. Німці його радо зустріли й одразу запропонували високий пост, розраховуючи на те, що він буде мститися за братів. Але прорухувалися. Степан став партизаном і поліг від кулі зрадника-поліцає.

Може хто скаже — випадок? Ні, це була закономірність, яка відкидає геть усякі випадковості і яка витікає з самої природи нашого способу життя.

Ось уже сорок років носить ім'я вождя радянська комсомолія. Це ювілей. Річниця. А річниця — завжди підсумок. Підсумок прожитого, пережитого й зробленого.

Прожито не так уже й багато.

Пережито немало.

Зроблено більше, ніж за всі попередні віки.

Не будемо казати, що все це далось нам легко й просто, як співалося в деяких піс-

завоювала це право своєю героїцею».

А попрацювала і працює насправді героїчно, з повною відхвних і фізичних сил. Бо ж як звеш усе те, що зроблено руками коління! Тут немає потреби — ливостей — описувати крок за кроком апартирний шлях українсомолії, який вона пройшла з народження. Він, цей шлях, відкрий свідомій людині у нашій кр хочеться відзначити: де було найскрутіше, найнебезпечніше йшли юні білці за комуну. Ішли гань і без страху. Відчуваючи зок і свою відповідальність. Вність перед минулим і перед Взагалі почуття відповідальності та сила, яка допомагала нам бр приступніші фортеці.

Але ми повинні робити більше мусь забуваємо, що наші батьки річному віці вершили діла світа штабу. Легендарні командарми ревич, Блюхер двадцятирічними займали високі пости в армії. казати: наш перший голова Це Виконавчого Комітету — найвищого органу Радянської Республі Михайлович Свердлов мав усьог

...Так, молодість водила наших шабельні походи, кидала на крон лід, на дзоті ворожі, кликала на трудові подвиги. Хай же вона во нащадків батьківської слави, доротьби і звият, дорогами вічності. Як сказав поет Василь Сив

Нехай серця не знають супо
Хай обганяють мрії часу бі
І наша юність буде хай такою
Щоб їй ніхто не заздрити і

Послання вчителю

Ти навчив мене буквам писати —
Мені тяжко ці букви писати.
Ти навчив мене правду казати —
Мені тяжко цю правду казати.

Ех, учителю! Що ж я мушу!
Мені боляче так стає...
Ти заглянь в мою теплу душу
І в дитинство гаряче моє.

І побачиш мене, малого,
У шинелі аж ген до п'ят,
В стертих чунях на босу ногу,
Взятих в матері «на прокат».

А зима, як закльота відьма,
Що здоїла усіх корів.
І я макуху. Ридав в ридма.
Як учитися в хотів!

Наш папір — то старі анкети.
Перші букви — із бузини...
Оспівують іще поети
Мужню школу у дні війни.

Ех, учителю! Перші книги,
Мов ікони, я в руки брав,
І скресали холодні криги
Від правдивості і добра.

І шуміло, ціло навколо,
Падав з дерева чорний крук.
І стояла, як мати, школа,
Скам'яніла від наших мук.

Ти учив мене чесним бути,
Справедливим в людській судьбі.
Мрійник твій, колись в чуні взутий,
Ще не зрадив ніде тобі.

Шось говориш, а сам похмурий.
Де ж ті очі твої живі!
На подвір'ї сокочуть курн,
Свині рохкають у хліві.

Ти затиш. Перестав учити.
Сам тепер ти, немов школяр.
Але ж міг ти колись горіти,
Пломеніти!
Не скінити!
Жити!
І в серцях роздувати жар.

Ну чому... ну чому прийшов я!
Мов каміння, слова оті:
«Бережи ти своє здоров'я
І себе бережи в житті...»

Ні, учителю!!! Правду й совість
Я не викину на сміття!
Невеселу почав в повість
Про твоє і моє життя.

...Ти навчив мене буквам писати —
Мені тяжко ці букви писати.
Ти навчив мене правду казати —
Мені тяжко цю правду казати.

Гайнем у гай

Гайнем у гай!
Забудемо про місто,
Воно без нас не дінеться ніде.
Гайнем у гай!
Там є пенюк, мов крісло,
Столітній дуб і писеня руде.

Там буде свято. Приймуть нас охоче,
Сороки вдягнуть сорок сорочок,
Розбудять гай і гордо застрекочуть,
Берези й клени підуть у танок.

Поважний дуб у шкарубці долоні
Заплеще радо... Рохне соловей!
Там на пенюку ти сядеш, як на трі
В моїм раю без вікон і дверей.

Це все твоє... На тихому осонні
Запахне терпко тепла сіножать.
На землю вперше ступиш ти босон
Відмовлюсь яперше вірші в читати.

Іди!
Не бійся!
Ось мої палати:
І гай, і луг, а там село моє.
В таких багатстві досі не жила ти,
Та й це не все —
Ще в мене серце є!..

Олександр Добж

Умів сади расні садити.
Любив зерно. Любив красу.
А ще умів зірвати квіти
І не струсити з них росу.

ЧОТИРИ ЗАПИТАННЯ МІНІСТРО

Запитання: Чим відрізняються нові правила прийому до вищих учбових закладів від тих, що існували раніше?

Відповідь: Перш за все тим, що вони допомагають відібрати у вузи найбільш підготовлену і гідну молодь. Основна вимога до абітурієнта — глибокі й міцні знання.

Більше важитимуть при конкурсі оцінки,

Про нове в житті і практиці вузів розповідає нашому кореспондентові міністр вищої та середньої спеціальної освіти УРСР професор Ю. М. ДАДЕНКОВ.

одержані на вступних екзаменах з профілюючих дисциплін. Оцінки ж з документа про середню освіту враховуватимуться тільки тоді, коли кілька осіб дистануть однакове число балів на вступних екзаменах з цих дисциплін. При цьому зважатимуть також на оцінку вступного екзамену з української або російської мови й літератури.

У цьому році вперше на всіх інженерно-технічних та інженерно-економічних факультетах запроваджується вступний екзамен з хімії. Екзамени з іноземної мови складатимуть лише ті, хто вступає на філологічні та інші гуманітарні факультети, для яких ця дисципліна є провідною.

Нові правила передбачають, що при рівності загальної кількості балів, одержаних на вступних екзаменах, і оцінок з профілюючих дисциплін в атестаті зрілості, — переважним правом на зарахування до вузу користуються медалісти і ті, хто закінчив технікум з відзнакою. Перевагу мають також вступники, які виявили

здібності в обраній галузі знань, тивну участь у шкільних та інших олімпіадах і конкурсах, організовані учбовими закладами. На денне і сільськогосподарських інститутів, і сільськогосподарські і біологічні сп в інші вищі учбові заклади в першу зараховуватись сільська молодь, що ла у колгоспах чи радгоспах не м роки.

Серед тих, хто вступає на заочні відділення з технічних і сільськогосподарських спеціальностей, перевагою при зарахуватимуться особи, які працюю раній спеціальності.

Щорічний середній приріст числ у вузах нашої республіки станови чоловік. Це вдвоє перевищує загальність студентів у Франції чи ФРГ. І че двадцятиріччя темп розвитку в редніх спеціальних учбових заклад бути таким, щоб дати вищу освіту бажас. Це означає, що вузи й те відмовлятимуть у прийомі нікому, з обхідну підготовку. А поки що... по курс бажуючих.

Запитання: Які нові вузи й фі муть нині першокурсників?

Відповідь: Останнім часом виник ряд нових інститутів: Харків

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 7 (136) ЛИПЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ПІСНІШЕ ЛАС МІЦНІШЕ КРС

Леонід БИХОВ,
секретар ЦК ЛКСМ України

Молоде покоління планети... Юнак з карабіном у джунглях Південного В'єтнаму і трудівник Асуану, ентузіаст Куби й сталевар Бхілаї, мужні бійці Анголи і патріоти Франції, мученики Південно-Африканських тюрем, школярі Гвінеї, Гани і радісна двадцятидвохмільйонна армія нашої радянської комсомолії, що будуватиме комунізм, — прийде наше усього людства...

Різні долі, різні мови, юнаки і дівчата віддалені морями, океанами, материками... Але дедалі кріпше в світі думка: ровесникам треба краще знати одне одного. Тільки разом, коли відчуваш плече друга, коли віриш йому, як собі, можна здолати колоніалізм, скинути його останні пута, можна відстояти мир.

Молодь планети має перед собою прекрасний взірєць Радянського Союзу, усієї світової соціалістичної системи, де перетворюються в життя благородні ідеї комунізму, безсмертне вчення великого Леніна. Тільки згуртованими, переможними лавами можна добути право будувати передове, прекрасне суспільство.

Отже, зміцнюймо єдність молодіжного демократичного руху, залучаймо в наші ряди нові сили. Хай кріпше дружба юних!

Під таким девізом Всесвітня Федерація демократичної молоді і Міжнародна Спілка студентів скликають Форум молоді світу. Нам дуже приємно, що відбудеться він в Москві. Ці рішення радісно зустріли в усьому світі.

Ще навесні, наприкінці квітня, у Москві відбулося перше установче засідання Міжнародного Підготовчого Комітету. В його роботі взяли участь представники 103 молодіжних і студентських організацій з 62 країн Європи, Азії, Америки і Австралії. Вони обмірковували програму Форуму, визначили його завдання, обрали постійний секретаріат, який буде готувати цю нову всесвітню зустріч. Тоді ж вони звернулися з Відозвою до всіх молодіжних і студентських організацій підтримати ідеї і рішення Форуму.

Вже в цій попередній представницькій зустрічі виявилися єдність поглядів, велике стремління спільно й дружно працювати, тісніше об'єднатися в боротьбі за вирішення найпекучіших проблем сучасності.

Сотні листів надходять нині в Москву з усіх кінців планети. На конвертах паковіча адреса: «МПК» — Міжнародний Підготовчий Комітет. Ось що пишуть, скажімо, з далекої і малознайомої нам Гамбії: «Ми дуже раді, що Форум буде в Москві, що саме там випадатиме зустріч-

ся молоді країн, які ще перебувають під гнітом. Ми зберемося, щоб викрити облудну політику колоніалізму й ім не тільки в Гамбії, а й на всьому африканському континенті». Йдуть і йдуть листи з Сомалі, Цейлону, Куби, Індонезії, Молодіжні спілки сповіщають про тримку московського Форуму, под пропозиції, думки. Багату пошту а во свідчить: тіснішають лави молоді: крок молодіжного демократичного

Хочеться відзначити ще одну с наступного Форуму. Молоді, особли і дівчатам з країн, що здобули не: торують шлях до нового життя, буд каво побувати в Радянському Союзі очі побачити наші досягнення, зу своїми ровесниками, яким випало і шими будувати комунізм. Наші тру шення, героїзм, безмежна віддані ським ідеям, глибоке почуття інтер му — повсюдно викликають повагу і ня. Молодь світу прагне наслідувати і чагінців, мріє повторити подвиг ент пини, покорителів Ангари і космос ся і жити так, як живемо ми. До на ідуть учитися, запозичити досвід. То чись до Форуму, ми повинні весь тати про це. До речі, багато учас світнього Форуму побувають на Укрі чатимуться з молоддю нашої респу

Що ми маємо зробити до Фо наші завдання! На підприємствах, колгоспах треба влаштовувати зустріч з молоддю, курсантами, які ся в Радянському Союзі, більше про чорів Інтернаціональної дружби, вати цікаві бесіди, лекції про нашу миролюбну політику, про братню б ву допомогу, яку подаємо народам, що борються за національне визволення свою державність. Приготуймо за ц тавки, стенди, щоб повніше розпові ші досягнення і плани.

Отже, 16 вересня у Москві розп всесвітня зустріч демократичної мо Нам близькі ідеї, дорогі ідеали Ф всім серцем за мир, всім серцем н імперіалізм і колоніалізм, ми з тиреться, хто утверджує нове. Ми і геть всілякі спроби порушити нашу бажанню успіху наступному Форуму. Ласкаво просимо, друзі!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 8 [137] СЕРПЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХОУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

І. ДІВЧИНА З БУБНОМ. ЧЕКАНКА.

І. ОШАУРІ. ЗОЛОТА ОСІНЬ. ЧЕКАНКА.

І. БАРС.

С. МАМЕДОВА. ЧЕКАНКА НА СРІБЛІ

№ 10 [139] ЖОВТЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ЖИВИ,

СЛАВЛЕННЯ ЕКІПАЖ «ВОСХОДА» НА КРАСНІЯ ПЛОЩІ В МОСКВІ.
ІА НАПРАВО — КОСТЯНТИН ПЕТРОВИЧ ФЕОКТИСТОВ, ВОЛОДИМИР
ІАЙЛОВИЧ КОМАРОВ, БОРИС БОРИСОВИЧ ЕГОРОВ.

мсомольська ГЕС...
зовсім недавно ввійшли в наш
ці слова. А зараз вони на устах
шпальтах газет, в передачах
ня. Київська-Комсомольська
оїх виразних обрисів, так би
на землі нашої.
но на берегах свого Дніпра,
сена-Киева, гуляли на раучких
о одспічували небом заплави,
ували комиші і верболіз. Цар-
рибалок, дачників. Зараз під
і Вишгородом життя не-
лося. З'явилися асфальтовані
і селяща, заводи. Загули ти-
крилися вогні електрозварки...
великої будови почав поступо-
жа, ГЕС, ажурно звійшис над
о, красою своєю і міццю за-
юдської праці, держань і по-
дальна електростанція. Спеціа-
ії експериментальною.
були свідками здачі в експлу-
головних об'єктів будови —
ілюзу. Ще свіжі в пам'яті не-
і хвилини, коли річковий кра-
гарас Шевченко», розцвічений
овнений будівельниками, ввій-
іюзу.
есня 1964 року.
дівельники приступили до по-
нього рубежа — затоплення
криття основного русла Дніп-
іуск перших агрегатів.

На будові працює кілька тисяч робітників.
Більшість із них молодь, комсомольці. Основне
для кожного з них — праця. Це їхнє щастя,
покликання, зміст життя.

У наш час — це не диво, коли в робітничо-
му колективі, та ще й великому, є свої худож-
ники, композитори, поети. Чимало їх і на будові
Київської-Комсомольської ГЕС. Найбільше ж,
як завжди, поетів. Вони складають вірші, пое-
ми, пісні. Пишуть гумор, сатиру. Дехто віддає
перевагу прозі, драматургії.

Саме для того, щоб молоді таланти зроста-
ли, на будові в квітні 1961 року було створене
літературне об'єднання. Тоді все тільки почи-
налося на берегах Дніпра, а зараз, через які-
хось три з половиною роки, тут уже височить
ГЕС.

За цей час стільки занять відбулося, стільки
було прочитано, почуто, передумано, пережи-
то! Багато творів літературної молоді друку-
валося в багатотиражці «Комсомольська ГЕС»,
в обласній і республіканській пресі. В гостях
у будівельників побували письменники Антон
Хижняк, Павло Автомонов, Володимир Дарда.
Вони багатьом допомогли. Тепер члени літ-
об'єднання, яким керує директор заводу залі-
зобетонних виробів Олександр Васильович
Пчелінцев, досвідчений будівельник і разом з
тим здібний прозаїк, підготували збірку своїх
творів, яка незабаром побачить світ.

Редакція журналу «Зміна» пропонує своїм
читачам кілька творів з цієї збірки.

У поетичних даних линує позивні.
Як завесили простори земні,
Де сходить сонце молоде й ласкаве!

Народе мій! Титане величавий!
Твій подвиг ратний — здвиги осайні,
Твоє ім'я — на віку знамені,
Твій труд і поступ — в ореолі слави.

Благословен же будь, творець чудес,
Розвідник синіх понадмарних плес,
Воподар нив, і домен, і заводів.

Ти йдеш Життям з опущеним мечем,
І, ставши Правди світлим сурмачем,
Несеш Зорю досвітню для народів.

Клітин, Житомирської області.

Валерій ЮР'ЄВ

Звiздари

Я єсть народ...

П. Тичина.

Прощай, минувшино!
Прощай, поливне вчора!
Твій чорний факел димно відгорів.
І в зійшов із попелища горя,
І я пішов за сонцем звiздари.

Щоб розбудить богів
На небі сивому,
Щоб вщент розбить закони всі старі.
Щоб від землі, над вороними гривами,
В двадцятні вік злетіли звiздари.

Чи справді так!
Чи, може, тільки сміється!
Чи це від нервів захрилось тепло!
Я виріс так,
Що вже в земній колісці
Тісніє розум, плечі і чоло.

Я став добром над скреслими світами,
Розп'яттям — на розведені мости,
Аби серця нолючими дротами
Шалений день нікому не скрутив.

Є хліб і сіль. Високі є могили.
Є крик любові.
Є відлуння зла...
«Я єсть народ, якого Правди сила
Ніким звойована ще не була».

Мої шляхи злилися воедино.
Дзвенить мій парус на серцях вітрі...
Летить за сонцем сонячна людина
Під небесами віщих звiздари!

м. Кировоград.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 11 (140) Листопад 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХОУДОЖНІЙ І
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

На цьому фото ви бачите Ларису ШЕВЧЕНКО, ученицю 8-го класу школи № 13. Сфотографували її, правда, не вдома, а в Одесі, коли в публіканському піонерському таборі «Молода гвардія». Фоторепортаж дивіться на 2—3 сторінках.

Фото П

№ 12 [141] ГРУДЕНЬ 1964

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 1 [142] СІЧЕНЬ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК КПСМ УКРАЇНИ

МОЄ ПАМ'ЯТНЕ ФОТО

1945 рік. З групою військових кореспондентів газети Першого Українського фронту «За честь Родины» я виїхав у бойові частини, які штурмували Берлін. 1 от — 2 травня. Останні бої на Унтер дер Лінден (під Липами), біля Бранденбурзьких воріт, штурм рейхстагу. На одній з головних вулиць, яка веде до рейхстагу, капітан Петро Шуменко із своїми бійцями захопив самохідну де-в'ятзарядну фаустустановку і відкрив вогонь по фашистах. Це була одна з останніх новинок гітлерівської армії, застосована проти наших танків в районі рейхстагу.

Потім мені вдалося зняти двох невідомих

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 2 (144) ЛЮТИЙ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

солдатів, які йдуть на останній штурм фашистського лігва. Я не знаю, чи живі вони, чи склали голови під стінами рейхстагу, але знаю одне — це були герої.

А ось — третє фото, зроблене майже через двадцять років після перемоги над фашизмом. Я фотографував демонстрацію трудящих у Києві. Мою увагу привернула старенька бабуся, яка, мабуть, багато пережила в роки Вітчизняної війни. Ішла вона повз стрій солдатів і уважно вдивлялася в очі кожного з них, ніби шукала свого онука, який стоїть на варті миру. Цю фотографію я і назвав «Онуки мої».

Михайло МЕЛЬНИК.

опатські цигани.

ЗМІНА

№ 3 (145) БЕРЕЗЕНЬ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

ГРАВЮРИ
КАРАФФИ-КОРБУТ

Верховинська
весна.

ДО ДНЯ КОСМОНАВТИКИ

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ: З КОРАБЛЯ-СУПУТНИКА — В КОСМОС!

Льотчик-космонавт П. І. БЕЛЯЄВ

Льотчик-космонавт О. А. ЛЕОНОВ

В ЖИТТЯ — З ПІСНЕЮ

Позаду в них — лише дитинство. Попереду все: праця, любов, поезія. Так, так, і поезія. Не всі, звісно, будуть поетами-професіоналами, та не менш важливо відчувати поезію життя, мати душу, відкрити для всього прекрасного.

Вони живуть в різних місцях нашої України. Але для всіх характерна любов до свого народу, до рідної землі, до слова українського — лагідного і теплого, мужнього і лункого.

Всі, чиї вірші ми пропонуємо вам у цій добірці, — школярі, учні 10—11-х класів.

Михайло САЧЕНКО

ЦІНА

Найдешевші у світі — гроші,
Найдорожча — праця.
Серце — найважча ноша,
Від якої нам не сховатися.
Для декого цвіте вона

маково,
Для інших, мов квіт у вазоні
розкішному...

Хоч і важить для всіх
однаково,
А несемо чомусь по-різному.

с. Моринці на Черкащині.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 4 [145] КВІТЕНЬ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Ой, сопілко, сопілко,
Голосиста гілко,
Ти співаєш криниця,
А для мене — сестриця,
Людам вірна служба,
А для мене — подружка.
На тобі я заграю —
Серце з сонцем сплітаю.
Ох, те серце юначе:
То сміється, то плаче,
То, як місяць, високе,
То, як море, глибоке.
Бо в сопілку закута
І веселість, і смута,
Садоцяті весняні,
Хуртовини вітряні,
Бо вона не лукава,
А, як мати, ласкава.
І, як мати, сувора.
Ти світи, моя зоре,
З серця зрізана гілко —
Щира музо-сопілко!

с. Криківці на Вінниччині.

Микола МИХАЛЬЧЕНКО

ВЕСНЯНИЙ АКОРД

Зелені крила
стега далина
на ранні сні закоханих
акацій.

Пливе степами
росяна весна
під щедрі сплески сонячних
овацій.

Вона прийшла від перших зелен-тра
де теплий вітер

висіває
роси,
вона прийшла, коли я покохав,
і заплелась в дівочі
русі коси.

с. Розважів на Київщині.

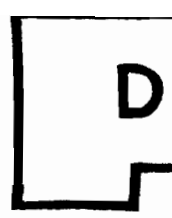
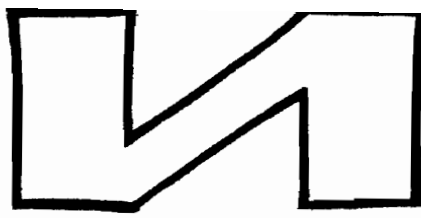

Світлана СКАРГІНА

ВІРШІ

Вірші з'являються таємно,
Як перше листя у бруньках...
Я вірш несу у світ буремний,
Як синю зірку на руках!
Щоб він людські притишив муки,
Був вірним другом до кінця.
Нехай мої обпалить руки,
Та зігриває всім серця!

Мелітополь.

Зарубцювалися, травою поросли окопи і траншеї. На місці згарищ і руїн виструнчилися модерні вікна споруди. Там, де небо розколювалося від передсмертних зойків, дзюрчать срібні ручаї дитячого щебету.

Тихо в Європі. Ось уже двадцять літ...

І якийсь фашистський недобиток, що тоді кованим чоботом розчавлював черепи немовлят, підганяв нескінченний людський потік до дверей газових камер, зараз, приховавши на випадок погони есесівця, десь під Бонном поливає маргаритки в палісаднику, мружиться від задоволення... І якийсь інший головоріз із Західної Німеччини, змінивши мундир есесівця на добropорядний костюм адвоката, рече задушевно і проникливо:

— Дайте йому спокій, не тривожте його мирних снів, не збурюйте душ його дітей. Забудемо врешті-решт минуле...

Люди не злопам'ятні. Людям властиво частіше згадувати кращі дні життя. У людей немає хворобливої цікавості до старих ран. Хоча б тому, що вже одна згадка про дні розгулу фашизму в Європі пронизує душі невимовним болем, здавлює серця крижаними лабетами жаху і зненависті. Людство з радістю б викреслило із пам'яті ці дні, якби...

Якби не горлали на реваншистських збіговисках коричневі недобитки про незмінні цілі свої...

Якби не плодилися в задушливій політичній атмосфері Сполучених Штатів, ряду країн Західної Європи їхні криві неопослідовники, якби не втовкмачували вони в зелені голови на мільярди тиражів, телеекранів і гучномовців помножені все ті ж постулати біснуватого фюрера: позбудьтеся совісті і сумління, вбивати легко, винищувати цілі народи необхідно, будь-те вільними звірями, вам призначено омолодити світ, закони і мораль не про вас...

Тим паче не дано права на забуття нам, радянським людям, бо ніякий інший народ не сплатив такою дорогою ціною за перемогу над фашизмом. Це ж нашим батькам і матерям, братам і сестрам випало перетнути звіру шлях,

збити з нього пиху і занести над його головою караючий меч справедливості. Від кордонів до Волги, від Волги до ліваа звіра пройшли, пропозвали воїни, рятуючи людство від рабського поневолення. Позначений той нелегкий легендарний шлях скорботними віхами — високими обелісками. І живі, і мертві вручили нам на збереження найдорожчий свій трофей, здобутий в горнилі війни, — мир.

Здобуваючи його, безприкладний героїзм проявили комсомольці, перші помічники партії. Імен їхніх не перелічити, бо ім'я їм — леґіон. І з кожним днем стають відомі все нові й нові імена звиязців — синів усіх народів нашої Вітчизни, подвиги яких і через віки надихатимуть молодь на дерзновенні звершення. Людство не забуде їх. Людство, врятоване бійцями найсправедливішої з армій світу — Армії Леніна.

Тихо в Європі. Та немає такого дня, щоб десь в Азії, Африці чи в іншому кутку планети не гриміли постріли, не рвалися бомби, не пала напалм, не падали підкошені кулями люди. Чорні сили реакції використовують найменший привід, найменше вогнище національно-визвольної борні, аби пустити в хід зброю, випробувати її для далеко ширших операцій, аби чимдуж роздмухати локальний вогонь. І знов головою перелопочують на шляху паліїв війни історію ставити нас.

Тихо в Європі. Та ця тиша начинена громом. Завмерли на полігонах НАТО ракети, здатні будь-якої хвилини понести заряди, що можуть змести з лиця землі цілі міста, країни. Напоготові армії літаків і кораблів, напоготові солдати.

Економісти підраховували, у що обійшлася минувша війна. На кошти, заприбутковані смертю, можна було б дати життя всій пустелі Сахарі, кожній сім'ї земної кулі — сучасну комфортабельну квартиру, звершити ще чимало справ в ім'я блага людського. Про кошти, які зараз поглинає бездонна пелька гонки озброєння, годі й говорити. І якби людство здобулося на це небувалий в історії прецедент, якби сучасна зброя, минувши поля бойовиськ,

потрапила прямо в музей, то це, бач, був би незрівнянний подвиг людства.

Цей подвиг можливий. Комуністи пні — фатальної неминучості війни не ми ясно усвідомлюємо, відверто каже самотужки жодному народові не його. Животворні ідеї мирного спів охоплюють дедалі більше людей різні населення земної кулі. Дедалі більш переконуються: краще міряться силою ністю — на зелених килимах стадіоні ною довершеністю — на сценах і екранках книг, гостротою розуму — в лабораторіях. А вже як затісно стане ній людській енергії на цій старенькіті — он які манливі траси в космічні розвідали наші славні космонавти. Ні загрожує застоєм думки, людське гдо у удосконалення безкінечне. І скі плечей тягар зброї, людство досяг шляху прогресу таких вершин, які важко й уявити.

Ми з відкритою душею, з щирим се кликаємо до цього єдино прийнятної духу і розуму. Ми на ділах первсіх у своїй вірності справі миру. Та мо тримати порох сухим, ми мусимо вати в собі сили, які б дозволили наа обхідності не поступитися честю перщо лежать під обелісками.

Мусимо, бо нам потрібен мир. Потр зводити могутні фабрики і заводи, землю, пізнавати все нові й нові таєм роди. Щоб все краще й красивіше ж все новими й новими звершеннями ос людству шлях до комуністичного майі.

На варті цього майбутнього мужи Радянський Союз разом із монолітн ром соціалізму.

Наш вибір — мир!

І сьогодні, коли вся планета урочиє двадцятиліття з дня великої і нашого народу над фашизмом, ми повторюємо:

— Люди! Бережіть мир, завойовані кращих синів Землі.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ

Не дивуйтеся, коли побачите сьомий номер нашого журналу новою назвою.

«РАНОК» — так називатиметься журнал з другого півріччя року.

«РАНОК» залишиться літературно-художнім і громадсько-політичним журналом ЦК ЛКСМ України, не зміняться поки що його і періодичність.

Але зміна назви — це, звісно, не просто зміна таблички при встанову. «Ранок» буде продовжувати кращі традиції «Зміни», і з тим колектив редакції, редколегія зроблять все, аби молодіжне дання стало — і за змістом, і за оформленням — ще яскравішим, рішим, дзвінкішим. При цьому ми врахуємо ваші побажання,ження, висловлені на читачьких конференціях, зустрічах з автор активом редакції, в листах.

Докладно про плани редакції на майбутнє повідомимо пізніш.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 5 (146) ТРАВЕНЬ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

МОЛОДИЛЛИН ЖУРНАЛ «РАНОК» НА 1966-РІК

Друзі!

Тебе, безумовно, цікавить, як живуть, працюють, відпочивають, чим захоплюються, про що сперечаються твої ровесники. Довідатися про все це тобі допоможе журнал «Ранок».

«Ранок» — так з № 7 буде називатися літературно-художній і громадсько-політичний ілюстрований журнал ЦК ЛКСМ України. В ньому ти знайдеш:

дискусійні статті з проблем моралі, кохання, дружби, етики;

розповіді про видатних партійних, державних діячів, людей лєнінського гарту;

фоторепортажі з ударних будов, з мальовничих куточків республіки;

нові твори молодих поетів і прозаїків, гумористів;

науково-фантастичні та пригодницькі оповідання, повісті;

кольорові репродукції з творів ушавлених майстрів пензля, а також молодих художників, графіків;

репортажі з наукових лабораторій і стадіонів;

цікаві розвідки з історії України, вісті з усіх континентів;

нові пісні, практичні побутові поради, кросворди.

«Ранок» — твій порадник і друг. В цьому переконаєшся, ставши передплатником журналу.

Вартість передплати на рік — 2 крб. 40 коп., на 6 місяців — 1 крб. 20 коп., на 3 місяці — 60 коп.

На першій сторінці обкладинки — репродукція з картини В. Зарецького «На фермі».

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗМІНА

№ 6 [147] ЧЕРВЕНЬ 1965

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

Ніна Крикун працює на фермі.

Фото С. Т

Швидко розбудовується Біла Церква. Чепуриться центр, і околиці міряються з ним старими кам'яницями. Вже від битого шляху розгалужуються курні півці до сіл, в'ються поміж садбами, а місто ще й ще бовваніє на обрії. Отак у Фурсів з'явилося нове сусідство, а з ним побільшало клопотів. Приміром, заходилися свого часу будувати Фурсини клуб. Гарно мурувалося, і хоча вивели тільки під дах, а вже кожному бачилося, як то приємно буде в просторій залі. Стільки ж мріяли! Миналися врожаї і неврожаї, старіли обіцянки, і потроху руйнувалися ті цегельні стіни. Багато сплило за 10 літ... Скажімо, зараз можна було б виділити кошти та довершити будівництво. А, питається, для кого. Виходьте надвечір на шосе — розминутися важко: молодь вертається з роботи, з Білої. Гляньте на ферму, в бригади — переважають жінки.

З 1957 року у Фурсах удвоє поменшало трудівників. Звісно, трохи вивільнила техніка, а інших звабили навколишні будови. От і зважте, що робити з тим просторим клубом! Тепер, після березневого Пленуму, Фурси побагатшають. Колгоспний бухгалтер Микола Іващенко охоче береться за рахівницю. Хлібороби не люблять дуже загадувати наперед, але ж навіть у переліку на минулий урожай бачи-

мо, який вагомий внесок робить це колгоспне виробництво. Приміром, торік одержали 3600 карбованців, а б 5400, чималий зиск матимуть і від стемі оподаткування. Майже на 20 і ців збільшаться заробітки у доярок. такі підрахунки зробили в кожному і як і тут, у Фурсах, мудрують: як р економішє господарювати. Це теж кий важіль. Бо ж виходило так, що було ніколи: встигай читати пост Фурсах, для прикладу, тримали ялов десь значнішим виглядало поголів'я. пока мали 18766 карбованців збитку. фермі вибракували непотріб, дбають сокопродуктивні породи. Зважили де яти. На польовому майданчику виї свіжими фарбами щойно придбані м

Фурси вбираються в силу. Думав докінчат той просторий клуб. І р муться там моподі і літні колгоспни буде в Фурсах і працювати і відпочи порожиствою красунею Кам'яною добрі оселі.

Буде у Фурсах не гірш, як у Білій До того йдетесь!

Володимир Кириченко — т

